

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการของพระวินยธิการเพื่อความยั่งยืนของคณะสงฆ์ภาค 9 ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน โดยใช้วิธีการวิจัยในเชิงปริมาณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังนี้

การวิจัยขั้นตอนที่ 1 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานของพระวินยธิการในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 9 โดยการใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1.1 ประชากร (Population) ประชากรในการวิจัยครั้งนี้มีหน่วยเป็นปัจเจกบุคคล คือ พระวินยธิการในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 9 จำนวน 500 รูป

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Samples) ได้แก่ พระวินยธิการในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 9 จำนวน 223 รูป โดยใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามสูตรการคำนวณของ Yamane. (1973 : 727) ซึ่งยอมให้เกิดความคลาดเคลื่อนที่ระดับ .05 ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

จากสูตร n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N แทน จำนวนประชากรทั้งหมด
 e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นได้ (.05)

แทนค่าในสูตร

$$n = \frac{500}{1 + 500 (.05)^2}$$

$$n = 222.22$$

จากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรทาร์ยามาเน่ ดังกล่าว ได้กลุ่มตัวอย่างประมาณ 222.22 ตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็น 223 รูป จากประชากรทั้งหมด 500 รูป

1.3 การสุ่มตัวอย่าง เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 223 รูปแล้ว ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ซึ่งเป็นการสุ่มตัวอย่างโดยแบ่งประชากรออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ เรียกว่าระดับชั้นหรือชั้นภูมิแล้วสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากทุกระดับชั้น ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการคำนวณหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละจังหวัด} = \frac{\text{จำนวนพระวินยาศิการในจังหวัดนั้นๆ} \times 223}{500}$$

ตัวอย่าง จำนวนกลุ่มตัวอย่างพระวินยาศิการจังหวัดร้อยเอ็ด

$$\frac{102 \times 223}{500} = 47.53 = 48$$

จำนวนกลุ่มตัวอย่างจังหวัดร้อยเอ็ด = 48 รูป ผลการคำนวณหากรวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 4 จังหวัด แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	ชื่อจังหวัด	จำนวน ประชากร	จำนวน กลุ่มตัวอย่าง
1	ร้อยเอ็ด	102	48
2	ขอนแก่น	150	66
3	มหาสารคาม	120	53
4	กาฬสินธุ์	128	56
รวม		500	223

เมื่อได้สัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ใช้วิธีการจับสลากในการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยรวบรวมรายชื่อของพระวินยาธิการทั้งหมด 500 รูป มาทำสลาก และจัดทำกล่องขึ้นมา 4 ใบตามจำนวนจังหวัดในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 9 นำสลากรายชื่อพระวินยาธิการทั้ง 500 แผ่น ลงในแต่ละกล่องให้ครบตามจำนวนพระวินยาธิการในแต่ละจังหวัด จากนั้นจับสลากรายชื่อหน่วยตัวอย่างออกมากครั้งละแผ่น ทำการบันทึกรายชื่อนั้นไว้ และนำลงในกล่องตามเดิมหากจับได้รายชื่อเดิมก็จับใหม่ทำไปเรื่อย ๆ จนครบจำนวน 223 คน ซึ่งได้แสดงไว้ในตารางที่ 1 ข้างต้นแล้ว

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 เป็นแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้ร่างข้อคำถามภายใต้แนวคิดทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหารการดำเนินงานของพระวินยาธิการ โดยการควบคุมและให้คำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะต่างๆ ของพระวินยาธิการ คือ อายุ จำนวนพรรษา ระดับการศึกษา ระยะเวลา

ในการปฏิบัติงาน และจังหวัดที่ปฏิบัติงาน โดยให้เลือกคำตอบที่มีอยู่แล้วและเติมคำในช่องว่างที่กำหนดให้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานโดยจัดเรียงเนื้อหาตามลำดับของปัจจัยที่นำมาศึกษาวิจัย

3.2 การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 นี้ ผู้วิจัยกำหนดวิธีการตรวจสอบเพื่อหาคุณภาพของข้อคำถาม โดยมีขั้นตอน ดังนี้

3.2.1 ข้อคำถามทุกข้อจะต้องผ่านการพิจารณาด้านเนื้อหา ภาษาและการวัดผลจากผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วทำการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item Objective Congruence : IOC) ว่าข้อคำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่นำมาศึกษานั้น เป็นข้อคำถามที่ตรงกับสิ่งที่ต้องการวิจัย มีความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาเชิงทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ และกำหนดไว้เป็นนิยามศัพท์หรือไม่ โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ได้แก่

- 1) ศ.ดร.บุญทัน ดอกโทสง วุฒิ D.P.A. (Public Administration) เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านเนื้อหาการวิจัย
- 2) รศ.ดร.ปาริชา มารี เคน วุฒิ ค.ค. (การบริหารการจัดการศึกษา) เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านเนื้อหาการวิจัย
- 3) ผศ.ดร.สัญญา เคนาภูมิ วุฒิ ปร.ค. (รัฐประศาสนศาสตร์) เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านเนื้อหาการวิจัย
- 4) รศ.ธีรชัย บุญมาธรรม วุฒิ ค.ม. (ประวัติศาสตร์) เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบการใช้ภาษาในการวิจัย
- 5) ผศ.ดร.รังสรรค์ สิงห์เลิศ ศษ.ค. (ประชากรศาสตร์) เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบด้านการวัดผลการวิจัย

โดยผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านจะพิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน 1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย

ให้คะแนน 0 ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงกับนิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย

ให้คะแนน -1 ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามไม่สามารถวัดได้กับนิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์โดยมีเกณฑ์คือ

- 1) ข้อคำถามที่มีค่า IOC เฉลี่ย ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 มีค่าความเที่ยงตรงสูงใช้ได้

2) ข้อคำถามที่มีค่า IOC เฉลี่ย ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุงยังใช้ไม่ได้

จากการวิเคราะห์ค่า IOC ของแบบสอบถามได้ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1 ทุกข้อ

3.2.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบเชิงเนื้อหาแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับพระวินยธิการในเขตปกครองคณะสงฆ์ภาค 9 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 รูป

3.2.3 นำข้อมูลมาวิเคราะห์ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยใช้เทคนิค (Item – total Correlation) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรวมของแบบสอบถามด้านนั้น โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง .264-.553

3.2.4 นำข้อที่ได้ตามเกณฑ์มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบราก ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .91

3.2.4 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปพบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญคณะเดิม เพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ได้รับความเห็นชอบ จึงนำไปจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนทุกด้าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ขอนหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เสนอไปยังเจ้าคณะภาค 9 เพื่อขออนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลกับพระวินยธิการที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4.2 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากพระวินยธิการด้วยตนเองในวันที่มีการจัดประชุมพระวินยธิการส่วนภูมิภาค โดยผู้วิจัยทำการอบรมชี้แจงก่อนลงมือเก็บข้อมูล หากคำถามใดมีปัญหา ก็จะอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่จะนำไปวิเคราะห์ต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis of Data)

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในระยะที่ 1 นี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลทั้งหมดมาจัดหมวดหมู่ และบันทึกคะแนนแต่ละข้อในรูปแบบรหัส (Coding Form) จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดไปวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อทดสอบสมมติฐานเชิงทฤษฎีชั่วคราวที่สร้างขึ้นก่อนการวิจัย

5.1 การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Method) เพื่ออธิบายข้อมูลทั่วไป สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ความถี่และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.2 สถิติวิเคราะห์ เพื่อทดสอบสมมติฐานในการวิจัย ใช้การวิเคราะห์สมการเชิงโครงสร้างโดยใช้โปรแกรมลิสเรล (LISREL) และสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation) เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปฏิบัติงานของพระวินยธิการ โดยกำหนด ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 (Level of Significant .05)

การวิจัยขั้นตอนที่ 2 เพื่อสร้างรูปแบบประสิทธิผลการบริหารจัดการของพระวินยธิการเพื่อความยั่งยืนของคณะสงฆ์ภาค 9

1. กลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยขั้นตอนที่ 2 ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของพระวินยธิการ จำนวน 20 รูปหรือคน ใช้การเลือกแบบมีจุดมุ่งหมาย (Purposive Sampling) ประกอบด้วย พระสังฆาธิการชั้นผู้ใหญ่ นักวิชาการสาขา รัฐประศาสนศาสตร์ และนักวิชาการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในระยะที่ 2 เป็นการสร้างรูปแบบประสิทธิผลการบริหารจัดการของพระวินยธิการเพื่อความยั่งยืนของคณะสงฆ์ภาค 9 โดยผู้วิจัยได้ร่างแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานของพระวินยธิการ ภายใต้แนวคิดทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์และบริบทรอบบบาทหน้าทีของพระวินยธิการตามหลักพระธรรมวินัยและกฎหมายระเบียบการปกครองคณะสงฆ์ แล้วเสนอร่างแนวทางการพัฒนาดังกล่าวไปให้ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และผู้ที่เกี่ยวข้องใน

การเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของพระวินยาธิการ จำนวน 20 รูปหรือคนวิพากษ์ให้
ข้อเสนอแนะ (Expert Verify) แนวทางการปรับปรุงรูปแบบ แล้วผู้วิจัยก็นำมาทำการสังเคราะห์
ข้อมูลจากแบบรวบรวมการวิจารณ์ดังกล่าว ทำการถอดข้อความ และนำมาเทียบกับบริบท
ของการวิจัย แก้ไขปรับปรุงเพื่อให้ได้รูปแบบประสิทธิภาพการบริหารจัดการของพระวินยาธิการ
เพื่อความยั่งยืนของคณะสงฆ์ภาค 9 ที่เหมาะสมต่อไป

